

**Asociace víceúčelových základních organizací – technických sportů a
činností české republiky**

Rada dětí a mládeže

Soutěžní řád

Sportovně turistická olympiáda

Sportovně Turistická olympiáda

Sportovně Turistická olympiáda (dále jen STO) je celostátní postupová soutěž pro děti a mládež bez ohledu na jejich členství v dětských a mládežnických organizacích, či v organizacích pracujících s dětmi a mládeží. Soutěž sleduje v olympijském duchu všestranný fyzický a duševní rozvoj osobnosti zúčastněných závodníků. Tuto myšlenku naplňuje nejen vlastní závod, ale především celé přípravné období, kdy nároky kladené soutěži jsou impulsem a motivací pro činnost pobočných spolků a klubů AVZO z.s. se zaměřením na sport, turistiku a branný pobyt v přírodě. Může být i námětem pro celoroční činnost těchto kolektivů. V této soutěži najdou vhodné zpestření své činnosti i velmi úzce specializované kolektivy jako střelci, radisti, kynologové atd.

**Vyhlašovatelem Sportovně Turistické olympiády je AVZO TSC ČR.
Pořadatel místních (okresních) kol je ZO AVZO, nebo OK AVZO TSC ČR.
Pořadatel regionálních (krajských) kol je KrKol AVZO TSC ČR.
Pořadatel republikového (národního finále) kola je RDM AVZO TSC ČR.**

Obecné informace:

STO je určena dětem, mládeži a seniorům od 7 let. Soutěž je postupová a je zaměřena na poznání přírody, kulturních technických a přírodních památek, na branné, turistické a tábornické dovednosti. Závodníci jsou rozděleni do šesti věkových kategorií a startují ve dvoučlenných hlídkách, hlídky mohou, můžou být smíšené! Hlídky plní úkoly v jednotlivých soutěžních oblastech na stanovištích (kontrolách) podle pravidel STO a podle pokynů stavitele tratí. Závod může být otevřený pro všechny zájemce.

Vyhlašovatel může vyhlásit pro aktuální ročník kategorii Z0 pro rodiče s dětmi do 7 let věku.

Povinné vybavení hlídky :

- řádně vyplněný startovní průkaz,
- vhodné oblečení a obuv (krytá kolena a lokty), psací potřeby,
- buzola (závodníci kategorie Z3 a výše)

Kategorie:

Z1 - nejmladší chlapci, dívky 7 - 9 let
Z2 - mladší chlapci, dívky..... 10 - 12 let

Z3 - starší chlapci, dívky.....	13 - 15 let
D - dorostenci, dorostenky.....	16 - 18 let
J - junioři, juniorky.....	19 - 21 let
S - senioři	21 let a výše

Pro příslušnost ve věkové kategorii je rozhodující věk závodníků dosažený v kalendářním roce, ve kterém se závody konají. V případě, že hlídku tvoří závodníci z mladší a starší kategorie, rozhoduje pro zařazení do kategorie věk staršího člena hlídky. Hlídka postupuje z nižšího do vyššího kola ve stejném složení. (V odůvodněných případech může být jeden člen hlídky nahrazen dalším závodníkem, který se zúčastnil nižšího kola.)

Vyhlašovatel může při vyhlášení nového ročníku kategorie **Z2** až **D** rozdělit zvlášť na dívčí a chlapecké. Kategorie **Z1**, **J** a **S** můžou být vždy smíšené.

Organizace:

STO probíhá zpravidla ve třech kolech:

- 1. místní (okresní) kola do 30. 6. příslušného kal. roku**
- 2. regionální (krajská) kola do 31. 8. příslušného kal. roku**
- 3. republikové (národní finále) kolo do 15. 10. příslušného kal. roku (může být vyhlášeno jako MČR AVZO TSC ČR pro členy AVZO)**

(Místní a regionální kola mohou být nahrazena účastí v jiném, obdobném závodě jako je Indiánská stezka a pod, kde bude AVZO spoluorganizátorem – ale stejné úrovně.)

Doporučené délky tratí pro jednotlivé kategorie:

- 1. nejmladší a mladší žáci.....1,5- 3 km**
- 2. starší žáci, dorost, junioři, senioři..... 3- 5 km**

Trasa by měla vést především členitým terénem a musí být zřetelně vyznačena. Měla by být postavena tak, aby si ji závodníci nemohli zkracovat. O tom, zda se staví tratě pro každou kategorii zvlášť, rozhodne pořadatel na základě místních podmínek.

Ve variantě závodu Malá (Mini) STO se závodí ve vytyčeném prostoru +/- jeden až jeden a půl km², kde se trať neznačí!

Průběh závodu:

Hlídky startují v určených časových intervalech podle pokynů startéra. Start, cíl a

stanoviště jednotlivých kontrol musí být řádně označeny. Každá kontrola musí být obsazena vedoucím kontroly, který podle potřeby může být doplněn 1 až 3 pomocnými rozhodčími, mimo kontrol poznávacích. Každý vedoucí dostane písemné pokyny, jak na příslušné kontrole rozhodovat. Při případném čekání na kontrole se hlídce zapisuje do startovacího průkazu skutečný čas čekání na kontrole v celých minutách. Hlídky mají za úkol překonat STO v co nejkratším čase a plnit na kontrolách určené úkoly (soutěžní oblasti) v pořadí stanoveném pořadatelem. Průchod kontrol jednotlivými úkoly je zaznamenáván do startovacího průkazu. Závodníci jsou povinni proběhnout startem a cílem. V cíli se zapisuje čas posledního člena hlídky. Projde-li hlídka cílem, závod pro ni skončil. Před koncem závodu se nesmí vrátit na trat'. V průběhu závodu nesmí závodníci přijímat ani poskytovat žádnou pomoc, mimo případů ohrožení bezpečnosti a zdraví.

„STOP ČASY“:

Pokud soutěžní hlídka doběhne na stanoviště, kde již plní úkol hlídka, která doběhla před ní, musí vyčkat až na ni dojde řada. Tento tzv. Stop čas jí rozhodčí na stanovišti zapíše do Startovního průkazu zároveň s hodnocením úkolu na stanovišti. Stop čas se odpočítává od celkového času. **Stop čas do 1. minuty se nepočítá!**

Ve variantě MSTO se stop časy neuznávají – hlídka může jít hledat další stanoviště, které není obsazeno a potom se vrátit a úkol splnit.

Diskvalifikace hlídky:

1. Za neuposlechnutí pokynů nebo příkazů pořadatelů.
2. Za nerespektování pravidel soutěže.
3. Za ztrátu či zničení startovního průkazu.
4. Za vynechání některého stanoviště kontroly (pokud toto stanoviště nevynechá pořadatel sám ze své pravomoci).
5. Nepřijde-li hlídka do cíle úplná.
6. Pokud hlídka pomáhá na trati či na kontrole svými vědomostmi nebo jinak jiné hlídce.
7. Přijme-li pomoc od jiných (s výjimkou zranění, či ohrožení života).
8. Za úmyslné poškozování vybavení a značení trati.
9. Za nečitelné údaje ve startovacím průkaze.

O diskvalifikaci rozhodne hlavní rozhodčí závodu!!!

Hodnocení:

Hodnotí se čas, ve kterém hlídka absolvovala trat' od startu do cíle a splnění

jednotlivých úkolů na jednotlivých stanovištích. Vítězem v každé věkové kategorii se stává hlídka, která k dosaženému času na trati s připočtením trestných minut ze stanovišť, dosáhne nejkratšího výsledného času. O provedení každého kola STO musí být sepsán protokol. Jeho součástí je výsledková listina. Po skončení závodu musí každá zúčastněná organizace dostat výsledkovou listinu (může být zaslána dodatečně poštou). Postupový klíč do regionálního kola z nižších kol určí pořadatel regionálního kola. Do národního kola STO postupují vítězové jednotlivých kategorií regionálních kol. Ve výjimečných případech může pořadatel vyššího kola stanovit postupový klíč po dohodě s vyhlášovateli místních či regionálních kol.

Připomínky a protesty:

Připomínky a protesty ohledně závodu se mohou podávat během závodu a do patnácti minut po skončení závodu. Při podání protestu se musí složit záloha ve výši **100,- Kč**. Při oprávněném protestu se záloha vrací, v opačném případě propadá ve prospěch pořadatele.

Přihlášky:

Organizace, které vysílají své členy do soutěže, musí podat ve stanoveném termínu přihlášku. Přihláška musí obsahovat: název a místo organizace, počet startujících hlídek, kategorie, ve kterých hlídka startuje, jména a příjmení závodníků, data narození (RČ), bydliště. Dále jméno vedoucího výpravy, datum narození (RČ), adresu a tel. spojení. Vysílající organizace zodpovídá za zdravotní stav svých závodníků, za to, že jsou schopni závod absolvovat, za úplnost a pravdivost údajů.

Termíny pro zaslání přihlášek do regionálního a republikového kola budou upřesněny na příslušný rok pořadateli jednotlivých kol.

Přihlášku do regionálního kola podává vysílající organizace. Přihlášky do republikového kola podává organizátor regionálního kola do 10. 9. příslušného kalendářního roku vyhlášovateli soutěže.

Prezentace:

Při prezentaci před závodem, kterou pořadatel vypíše v rozpisu před závody, vedoucí závodníků předloží ke kontrole seznam startujících potvrzený razítkem organizace a podpisem. **Konečná kontrola se provádí těsně před startem, aby se prověřilo, jestli se na předstart dostavili závodníci nahlášení při prezentaci.**

SOUTĚŽNÍ DISCIPLÍNY:

1. topografie:

- práce s mapou a buzolou
- odhad vzdálenosti
- topografické, turistické a pochodové značky
- azimutové úseky

2. turistika:

- stavba stanu
- rozdělávání ohně

3. branné dovednosti:

- střelba ze vzduchovky
- hod granátem na cíl
- střelba z luku, nebo praku

8. zručnost a obratnost:

- vázání základních uzlů
- přechod lanové lávky
- překonání překážkové dráhy

9. znalosti a vědomosti:

- kulturní, technické a přírodní památky
- rostliny
- dřeviny
- živočišstvo
- první pomoc
- BESIP
- Morseova abeceda
- jízdní řády
- houby
- stopy zvířat
- hvězdná obloha
- požární ochrana

Pořadatel každého soutěžního kola může doplnit další **jednu až dvě disciplíny** dle svého uvážení pro zpestření závodu a pro pobavení sebe a všech účastníků.

Aby každý závod byl regulérní, musí obsahovat minimálně 18 z uvedených disciplín a republikové kolo pokud možno všechny.

Ve variantě Malá STO (dále MINI) závod obsahuje deset „terčových“ stanovišť tj. Na stanovišti není rozhodčí a minimálně pět „živých“ stanovišť kde na stanovišti je alespoň jeden rozhodčí, vyhlášených pro všechna kola stejná.

DOVEDNOSTI:

a. práce s mapou a buzolou:

Z1 určení světových stran pomocí buzoly v terénu

Z2 orientace mapy, určení azimutu v mapě a v terénu

Pro každou z těchto dvou kategorií hlavní rozhodčí připraví 4 až 10 otázek, hlídka si vylosuje 2 a ty plní. Za každý nesplněný úkol **5 trestných minut**.

Stanoviště je označeno názvem kontroly a číslem, dle toho, pod kterým je na trati.

Minimální materiálové požadavky: dvě buzoly, dvě mapy, kartičky s úkoly pro jednotlivé soutěžní kategorie

Počet rozhodčích na stanovišti: 2

Kategorie Z3 a výše absolvují trať vyznačenou **azimuty** a musí ji absolvovat ve stanoveném pořadí. Azimutových úseků jsou minimálně 4. Každý azimut je označen pořadovým číslem, a na každém je značka, razítko či obrázek, který hlídka musí zaznačit ve správném pořadí do startovního průkazu.

Začátek úseku je v terénu řádně označen: **číslem kontroly, Začátek Azimutových úseků** a na konci: **Konec úseku Azimutových úseků**. Každý azimut je označen svým číslem. První azimut má označení **A0**, další **A1** atd.

Hodnocení: za každý nenalezený azimut či v startovním průkazu neoznačený, nebo v jiném pořadí zaznamenaný azimut: **10 trestných minut, při více než třech nenalezených či chybně označených se úkol považuje za nesplněný a hlídka je diskvalifikována!**

Stanoviště je označeno názvem kontroly a číslem, dle toho, pod kterým je na trati.

Minimální materiálové požadavky: razítka, obrázky s pastelkami minimálně podle počtu azimutových úseků, **doporučujeme stanoviště posílit několika (5ti až 10ti) buzolami, pro případ, že závodníci nemají vlastní.**

Počet rozhodčích na stanovišti: **0, stanoviště A0 se zpravidla staví tak, že je společné s kategoriemi Z1 a Z2 Práce s mapou a buzolou!**

b. odhad vzdálenosti:

hlavní rozhodčí rozmístí 2 terče do vzdálenosti 100 m a 3 terče ve vzdálenosti 100 až 500m. Velikost terče je nejméně 60 x 60 cm a je bílé barvy (může to být i kruh, např. víko od 200l sudu). Podle místních podmínek je možno využít význačných bodů v krajině. Minimální počet terčů: **3**.

Tolerance odhadů +/- 10%. Správnou vzdálenost zná pouze hl. rozhodčí a výpočetní

středisko.

Za každý nesprávný odhad: **2 trestné minuty.**

Stanoviště je označeno názvem kontroly a číslem, dle toho, pod kterým je na trati.

Minimální materiálové požadavky: terče pro odhad vzdálenosti, pásmo pro změření vzdálenosti.

Počet rozhodčích na stanovišti: 1

c. stavba stanu:

hlídka složí postavený stan („A“, kopulí), smotá jej a vloží do obalu. Tyče a kolíky jsou složeny a uloženy. Na pokyn rozhodčího stan nově postaví. **Plní všechny kategorie. Stan musí být postaven tak, aby byl funkční, tj. vypnutý, přikolíkovaný a při stavbě „kopulí“ a jiných dvouplášťových stanů musí být vchod na vchodu!**

Čas na složení stanu: **5 minut.** Čas na stavbu stanu: **5 minut.** (POZOR: pokud hlídka složí stan dříve než za pět minut, může jej začít stavět ihned a nemusí čekat až uplyne čas na tuto část plnění úkolu.)

Při nesplnění úkolu hlídka obdrží až **10 trestných min.**

Stanoviště je označeno názvem kontroly a číslem, dle toho, pod kterým je na trati.

Minimální materiálové požadavky: 2 stany

Počet rozhodčích na stanovišti: 2

d. rozdělávání ohně:

Toto stanoviště musí být zvoleno s ohledem na požární bezpečnost a ochranu přírody. Hlídka obdrží od rozhodčího na stanovišti 5 zápalek - Z1a Z2, ostatní kategorie 3 zápalky k zapálení ohně a tento rozdělá na místě, které jí určí. **Materiál (dřevo, klest') ke splnění úkolu si hlídka zabezpečí sama.** Časový limit pro splnění úkolu: **5 minut.** Oheň musí bezpečně hořet! (Plameny musí hořet alespoň 30s a musí je být vidět.)

Hodnocení: za nerozdělání ohně ve stanoveném čase **10 trestných minut.**

Stanoviště je označeno názvem kontroly a číslem, dle toho, pod kterým je na trati.

Minimální materiálové požadavky: dostatek sirek pro všechny soutěžící.

Počet rozhodčích na stanovišti: 1

V případě, že hrozí velké nebezpečí požáru, nebo je vyhlášen zákaz rozdělování ohňů, plní se úkol následovně: hlídka si na stanovišti vylosuje vyobrazení ohně (terč) a musí správně určit co je to za oheň a k čemu se používá. Poté si vylosuje, který oheň poskládá z materiálu připraveného na stanovišti rozhodčím.

Hodnocení: za neurčení ohně **5 trestných minut**, za neposkládání ohně **5 trestných minut**.

Stanoviště je označeno názvem kontroly a číslem, dle toho, pod kterým je na trati.

Minimální materiálové požadavky: kartičky s vyobrazeními jednotlivých druhů ohňů /slavnostních, užitkových (kuchyňských) a hlídkových – od každého alespoň tři/, kartičky s názvy těchto ohňů, materiál na poskládání vylosovaných ohňů.

Počet rozhodčích na stanovišti: 2.

e. střelba ze vzduchovky:

Střelí se na dřevěné špalíky o hraně 5,5 cm, plechové biatlonové „sklopky“ o průměru 5,5 cm nebo kulaté papírové terče o průměru 5,5 cm. V hlídce střelí každý 5 ran na tři terčíky. Vzdálenost je standardní tj. 10 m.

Střelba probíhá po běžecské zátěži a nemůže být proto jako první stanoviště hned po startu.

Střelba je povolena vlastní zbraní, která je předem připravená na stanovišti a kterou sem předem donese vedoucí výpravy a předá ji rozhodčímu na stanovišti. Zbraně připravené pořadatelem musí být řádně nastřelené.

Hodnocení: za každý minutý terč **1 trestná minuta**.

Stanoviště je označeno názvem kontroly a číslem, dle toho, pod kterým je na trati.

Minimální materiálové požadavky: 3 vzduchovky, terče podle možnosti pořadatele, diabolky podle předpokládaného počtu závodníků, cely nebo jiné podložky pod střelící, podstavce pod terče, pásmo na změření vzdálenosti.

Počet rozhodčích na stanovišti: 2.

f. střelba z luku:

Střelí se na lukostřelecký terč. Každý soutěžící má 5 výstřelů. Z1 a Z2 ze vzdálenosti 10 m, Z3 a D ze vzdálenosti 12 m a ostatní na vzdálenost 15m.

Hlavní rozhodčí má právo podle místních podmínek vzdálenosti sjednotit.

Hodnocení: za každý minutý šíp **1 trestná minuta.**

Stanoviště je označeno názvem kontroly a číslem, dle toho, pod kterým je na trati.

Minimální materiálové požadavky: 3 luky, 12 šípů, 1 terčovnice, pásmo na odměření vzdálenosti, 3 stanové kolíky na vyznačení vzdáleností pro jednotlivé soutěžní kategorie.

Počet rozhodčích na stanovišti: 2

g. Hod granátem na cíl:

Plní každý člen hlídky. Cíl musí být řádně a viditelně označen a je velký 1 x 2 m, kratší stranou k soutěžícím. Hází se atrapou, gumovým granátem o váze 250 - 350 g. Kategorie Z1 na vzdálenost 10 m, Z2 a Z3 12m, a dorost a výše na 15 m. Každý člen hlídky hází 5x.

Hodnocení: za minutý granát **1 trestná minuta.**

Stanoviště je označeno názvem kontroly a číslem, dle toho, pod kterým je na trati.

Minimální materiální požadavky: 10 ks gumových granátů, 4 ks stanových kolíků a min. 7 m červené (nebo jiné barvy) šňůry na vyznačení okopu, pásmo na odměření vzdálenosti, 3 stanové kolíky na vyznačení vzdáleností pro jednotlivé soutěžní kategorie.

Počet rozhodčích na stanovišti: 2.

h. Vázání uzlů:

Plní každý člen hlídky. Na stanovišti je připraveno 7 „uzlovaček“ a 2 šátky, vyobrazení soutěžních uzlů (terčů). Každý člen hlídky si vylosuje jeden terč a musí určit vyobrazený uzel a říct k čemu se nejčastěji používá. Potom si vylosuje, který uzel uváže.

Seznam uzlů: ambulanční („plochá“) spojka, škotová spojka („tkalcovský uzel“, od Z2 vázána pomocí šátku a uzlovačky), rybářská spojka („autíčka“), lodní smyčka (od Z3 vázána okolo kůlu), dračí smyčka, zkracovačka – ovčí nožka.

Hodnocení: za každý neurčený uzel **2 trestné minuty**, za každý neuvázaný **3 trestné minuty.**

Stanoviště je označeno názvem kontroly a číslem, dle toho, pod kterým je na trati.

Minimální materiálové požadavky: jak je uvedeno výše – sedm uzlovaček, 2 šátky, 6 kartiček s názvy uzlů a šest kartiček s vyobrazením uzlů.

Počet rozhodčích na stanovišti: 1, ale lepší jsou 2.

ch. Přechod lanové lávky:

Překonání jakékoliv lanové lávky o délce min. 10 m. Plní se bez pomoci, s výjimkou u Z1, kde je dopomoc rozhodčího na stanovišti při výstupu na lana je povolena. Lávka je v takové výši, aby nebylo nutné jistit soutěžící pomocí pomocného lana a sedacího úvazu. Plní každý člen hlídky. Čas na splnění úkolu hlídkou: **5 minut** (v limitu možnost úkol opakovat při pádu).

Hodnocení: při nesplnění úkolu, každý **5 trestných minut**.

Stanoviště je označeno názvem kontroly a číslem, dle toho, pod kterým je na trati.

Minimální materiálové požadavky: dvě až tři horolezecká lana, úvazky, 4 až 6 ks horolezeckých karabin a eventuálně 1 ks gimary na došponování lan.

Počet rozhodčích na stanovišti: na vlastní závod stačí 2, na postavení lávky čím více lidí, tím lépe.

i. Překážková dráha:

Kladina – délka 5 m, šířka 0,2 m, výška nad zemí 0,5 – 1 m. Může být nahrazena kládou. Plní všechny kategorie.

Bariéra – Z1 neplní, Z2 a Z3: výška bariéry 1,5 m, D a ostatní: výška bariéry 2 m

Okno – plní všechny kategorie.

Plížení – délka 10 m, šířka 1,5 m, výška 0,4 m. Plní všechny kategorie.

Plní každý člen hlídky jednotlivě. Časový limit: 5 min. celá dráha a celá hlídka.

Hodnocení: při nesplnění úkolu **1,5 trestné minuty** za každou překážku pro každého.

(Překážková dráha může být na trati rozdělena do několika stanovišť. Potom při nesplnění úkolu, každý 5 trestných minut.)

Překážkovou dráhu doporučuje zapůjčit od dobrovolných hasičů v místě konání závodu a požádat je o pomoc při rozhodování na tomto stanovišti.

Stanoviště je označeno názvem kontroly a číslem, dle toho, pod kterým je na trati.

j. První pomoc :

Hlídka si vylosuje z daného souboru otázek 2 úkoly a ty splní. První úkol je teoretický a druhý praktický. Kategorie Z1 losuje z **prvních čtyř**, ostatní kategorie ze **všech**

1. důležitá telefonní čísla
2. ošetření popíchnutí hmyzem
3. ošetření krvácení z nosu
4. ošetření pořezání nožem na prstu
5. rozdíl mezi úpalem a úžehem
6. ošetření úrazu na hlavě
7. ošetření zlomeniny klíční kosti
8. ošetření zlomeniny předloktí
9. ošetření zlomeniny holeně
10. ošetření rány s žilním krvácením
11. ošetření rány s tepenným krvácením a tlakové body
12. ošetření popálenin
13. umělé dýchání z plic do plic a nepřímá masáž srdce (pokud pořadatel nemá k dispozici „Andulu“, tak jen teoreticky)
14. protišoková opatření
- 15. zajištění a doprava raněného**

Hodnocení: časový limit 5 min. Za každý nesplněný úkol **5 trestných minut** (rozhodčí má právo přiznat částečné splnění úkolu a dát trestné minuty v rozmezí 1 – 5).

Na tomto stanovišti může být místo praktického úkolu dán test se znalostmi z první pomoci a podle počtu testových otázek v něm se dá při nesplnění úkolu časová penalizace, **max. 10 minut**, kterou rozhodčí zapíše do startovního průkazu.

Stanoviště je označeno názvem kontroly a číslem, dle toho, pod kterým je na trati.

Minimální materiálové požadavky: kartičky s názvy úkolů, cvičné obvazy, trojcípé šátky, lékárníčka, dlahy, škrtdla...

Počet rozhodčích na stanovišti: 2, z toho min. jeden zdravotník

k. Jízdní řády:

hlídka na stanovišti musí vyhledat vlakové či autobusové spojení dle zadání hlavního rozhodčího. Mladší kategorie (Z1, Z2) hledají spojení bez přestupu a starší (Z3) s přestupem. **D, J a S** hledají spojení – kombinací vlakového a autobusového jízdního řádu.

Hodnocení: za nesplnění úkolu **až 10 trestných minut**.

Stanoviště je označeno názvem kontroly a číslem, dle toho, pod kterým je na trati.

Minimální materiální požadavky: dva tištěné jízdni řády

Počet rozhodčích na stanovišti: 1

I. Morseova abeceda:

Hlídka na stanovišti obdrží jeden text v Morseově abecedě a ten převede do latinky a jeden text v latince a ten převede do Morseovky. Každý text musí obsahovat minimálně 50 znaků, nebo písmen. Kategorie Z1 neplní.

Hodnocení: časový limit 10 minut. Za chybu v textu: **0,5 trestné minuty**. Při více jak 20 chybách se považuje úkol za nesplněný, stejně tak při nesrozumitelnosti textu. **Za nesplnění úkolu: 20 trestných minut.**

Tento úkol může být plněn i následovným způsobem: oba texty (v latince i morseovce) mohou být závodníkům připnuty na startu do startovacího průkazu a úkol hlídka splní bez pomoci další osoby na trati (třeba v době svého „stop času“ na některém stanovišti) a spolu se startovním průkazem zas odevzdá v cíli.

Stanoviště je označeno názvem kontroly a číslem, dle toho, pod kterým je na trati.

Minimální materiálové požadavky: jeden stejný text v Morseově abecedě několikrát vytištěný a jeden stejný text v latince též několikrát vytištěný.

Počet rozhodčích na stanovišti: 2

ZNALOSTI (v pořadí dle startovního průkazu):

a. topografické a turistické značky:

Na trati je rozmístěno **20 poznávacích terčů**, na kterých jsou vyobrazeny topografické, turistické a pochodové značky. Topografické značky vychází z turistických map, kompatibilních s GPS. Terče vybírá hlavní rozhodčí z daného souboru.

Úsek je v terénu řádně označen na začátku: **číslem kontroly, Začátek úseku Topografické (Topo) a (+) turistické (Tur) značky** a na konci: **Konec úseku Topografické (Topo) a (+) turistické (Tur) značky**.

Na terčích jsou vyobrazeny topografické, turistické a pochodové značky a čtyři možnosti odpovědi označených **a, b, c, d**. Hlídka musí terč správně určit a správnou

odpověď vyznačit křížkem do startovního průkazu. Pokud jsou vyznačeny dvě odpovědi, terč se považuje za neurčený.

Hodnocení: za každý neurčený terč **1 trestná minuta**.

*Ve variantě závodu MSTO se terčový úsek dělí na dvě terčová stanoviště a to: **Topografické značky** a **Turistické značky**. Každý úsek je na stanovišti označen názvem, číslem stanoviště a je zde umístěno pět terčů. Navíc je zde umístěn „lampion a kleštičky“ které se používají při orientačních závodech. Hlídky při doběhnutí na kontrolu označí kleštičkami v startovním průkaze políčko u příslušné kontroly (toto platí i pro všechny další terčové úseky) a dál průkaz vyplňuje podle předchozího odstavce.*

b. Určování rostlin:

Na trati je rozmístěno **10 poznávacích terčů**, na kterých jsou vyobrazeny rostliny běžně rostoucí v dané oblasti, mohou to být i „léčivky“. Terče vybírá hlavní rozhodčí z daného souboru.

Úsek je v terénu řádně označen na začátku: **číslem kontroly, Začátek úseku Rostliny** a na konci: **Konec úseku Rostliny**.

Na terčích je vyobrazení rostliny a čtyři možnosti odpovědi označených **a, b, c, d**. Hlídky musí terč správně určit a správnou odpověď vyznačit křížkem do startovního průkazu. Pokud jsou vyznačeny dvě, považuje se terč za neurčený.

Hodnocení: za každý neurčený terč **1 trestná minuta**.

Ve variantě závodu MSTO je stanoviště označeno názvem a číslem stanoviště a je zde umístěno pět terčů. Navíc je zde umístěn „lampion a kleštičky“ které se používají při orientačních závodech. Hlídky při doběhnutí na kontrolu označí kleštičkami v startovním průkaze políčko u příslušné kontroly (toto platí i pro všechny další terčové úseky) a dál průkaz vyplňuje podle předchozího odstavce.

c. Dřeviny:

Na trati je rozmístěno **10 poznávacích terčů**, na kterých jsou vyobrazeny dřeviny běžně rostoucí v dané oblasti, jsou to jak stromy, tak keře. Terče vybírá hlavní rozhodčí z připraveného souboru.

Úsek je v terénu řádně označen na začátku: **číslem kontroly, Začátek úseku Dřeviny** a na konci: **Konec úseku Dřeviny**.

Na terči je vyobrazení dřeviny a čtyři možnosti odpovědi označených **a, b, c, d**. Hlídky musí terč správně určit a správnou odpověď vyznačit křížkem do startovního průkazu. Pokud jsou označeny dvě odpovědi, terč se považuje za neurčený.

Hodnocení: za každý neurčený terč **1 trestná minuta**.

Ve variantě závodu MSTO je stanoviště označeno názvem a číslem stanoviště a je zde

umístněno pět terčů. Navíc je zde umístěn „lampion a kleštičky“ které se používají při orientačních závodech. Hlídky při doběhnutí na kontrolu označí kleštičkami v startovním průkaze políčko u příslušné kontroly (toto platí i pro všechny další terčové úseky) a dál průkaz vyplňuje podle předchozího odstavce.

d. Živočichové:

Na trati je rozmístěno **10 poznávacích terčů**, na kterých jsou vyobrazeni živočichové běžně se vyskytující v oblasti, mohou to být jak obratlovci (savci, ptáci, plazi, obojživelníci, ryby), tak i bezobratlí. Terče vybírá hlavní rozhodčí z připraveného souboru.

Úsek je v terénu řádně označen na začátku: **číslem kontroly, Začátek úseku Živočichové** a na konci: **Konec úseku Živočichové**.

Na terči je vyobrazen živočich a čtyři možnosti odpovědi označených **a, b, c, d**. Hlídky musí terč správně určit a správnou odpověď vyznačit křížkem do startovního průkazu. Pokud jsou označeny dvě odpovědi, terč se považuje za neurčený.

Hodnocení: za každý neurčený terč **1 trestná minuta**.

Ve variantě závodu MSTO je stanoviště označeno názvem a číslem stanoviště a je zde umístěno pět terčů. Navíc je zde umístěn „lampion a kleštičky“ které se používají při orientačních závodech. Hlídky při doběhnutí na kontrolu označí kleštičkami v startovním průkaze políčko u příslušné kontroly (toto platí i pro všechny další terčové úseky) a dál průkaz vyplňuje podle předchozího odstavce.

e. Stopy zvířat:

Na trati je rozmístěno **5 poznávacích terčů**, na kterých jsou zobrazeny stopy živočichů, běžně se vyskytujících v oblasti. Terče vybírá hlavní rozhodčí z připraveného souboru.

Úsek je v terénu řádně označen na začátku: **číslem kontroly, Začátek úseku Stopy zvířat** a na konci: **Konec úseku Stopy zvířat**.

Na terči je vyobrazeny stopy jednoho živočicha a čtyři možnosti odpovědi označených **a, b, c, d**. Hlídky musí terč správně určit a správnou odpověď vyznačit křížkem do startovního průkazu. Pokud jsou označeny dvě odpovědi, terč se považuje za neurčený.

Hodnocení: za každý neurčený terč **1 trestná minuta**.

Ve variantě MSTO se toto stanoviště prozatím ruší.

f. Hvězdná obloha:

Na trati je rozmístěno **10 poznávacích terčů**, na kterých jsou zobrazena známá

vesmírná tělesa (planety, měsíce), nejhlavnější souhvězdí (jak obtočnová, tak letní a zimní oblohy), sestavy hvězd (letní trojúhelník a pod). Terče vybírá hlavní rozhodčí z připraveného souboru.

Úsek je v terénu řádně vyznačen na začátku: **číslem kontroly, Začátek úseku Hvězdná obloha** a na konci: **Konec úseku Hvězdná obloha**.

Na terči je vyobrazeno vesmírné těleso nebo souhvězdí a čtyři možnosti odpovědi označených **a, b, c, d**. Hlídka musí terč správně určit a správnou odpověď vyznačit křížkem do startovního průkazu. Pokud jsou označeny dvě odpovědi, považuje se terč za neurčený.

Hodnocení: za každý neurčený terč **1 trestná minuta**.

Ve variantě závodu MSTO je stanoviště označeno názvem a číslem stanoviště a je zde umístěno pět terčů. Navíc je zde umístěn „lampion a kleštičky“ které se používají při orientačních závodech. Hlídka při doběhnutí na kontrolu označí kleštičkami v startovním průkaze políčko u příslušné kontroly (toto platí i pro všechny další terčové úseky) a dál průkaz vyplňuje podle předchozího odstavce.

g. Kulturně – poznávací činnost (KPČ):

Na trati je rozmístěno **10 poznávacích terčů**, na kterých jsou vyobrazeny všeobecně známé stavby hradů, zámků, tvrzí či jejich zřícenin a další památkově chráněné stavby či technické památky. Zrovna tak tam mohou významné přírodní útvary. Terče vybírá hlavní rozhodčí z připraveného souboru.

Úsek je v terénu řádně označen na začátku: **číslem kontroly, Začátek úseku KPČ** a na konci: **Konec úseku KPČ**.

Na terči je vyobrazen objekt a čtyři možnosti odpovědi označených **a, b, c, d**. Hlídka musí terč správně určit a správnou odpověď vyznačit křížkem do startovního průkazu. Pokud jsou označeny dvě odpovědi, terč se považuje za neurčený.

Hodnocení: za každý neurčený terč **1 trestná minuta**.

Ve variantě závodu MSTO je stanoviště označeno názvem a číslem stanoviště a je zde umístěno pět terčů. Navíc je zde umístěn „lampion a kleštičky“ které se používají při orientačních závodech. Hlídka při doběhnutí na kontrolu označí kleštičkami v startovním průkaze políčko u příslušné kontroly (toto platí i pro všechny další terčové úseky) a dál průkaz vyplňuje podle předchozího odstavce.

h. BESIP:

Na trati je rozmístěno **10 poznávacích terčů**, na kterých je vyznačeny otázky se znalostmi s bezpečnosti silničního provozu v rozsahu pro chodce a cyklisty. Terče vybírá hlavní rozhodčí ze souboru připravených otázek.

Úsek je v terénu řádně označen na začátku: **číslem kontroly, Začátek úseku BESIP** a na konci: **Konec úseku BESIP**.

Na terči je vyznačena otázka či situace a **dvě** až **čtyři** možnosti odpovědi označených **a, b, c, d**. Hlídká musí terč správně určit a správnou odpověď vyznačit křížkem do startovního průkazu. Pokud jsou označeny dvě odpovědi, terč se považuje za neurčený.

Hodnocení: za každý neurčený terč **1 trestná minuta**.

Terčový úsek může být nahrazen praktickým úkolem, např: určením co na kole chybí, aby bylo způsobilé provozu na pozemních komunikacích. Za nesplnění úkolu **10 trestných minut**.

Ve variantě závodu MSTO je stanoviště označeno názvem a číslem stanoviště a je zde umístěno pět terčů. Navíc je zde umístěn „lampion a kleštičky“ které se používají při orientačních závodech. Hlídká při doběhnutí na kontrolu označí kleštičkami v startovním průkaze políčko u příslušné kontroly (toto platí i pro všechny další terčové úseky) a dál průkaz vyplňuje podle předchozího odstavce.

ch. Požární ochrana:

Na trati je rozmístěno **10 poznávacích terčů**, na kterých jsou vyznačeny otázky se znalostmi protipožární ochrany a protipožární prevence. Terče vybírá hlavní rozhodčí ze souboru připravených otázek.

Úsek je v terénu řádně označen na začátku: **číslem kontroly, Začátek úseku Požární ochrana** a na konci: **Konec úseku Požární ochrana**.

Na terči je vyznačena otázka a **tři** až **čtyři** možnosti odpovědi **a, b, c, d**. Hlídká musí terč správně určit a správnou odpověď vyznačit křížkem do startovního průkazu. Pokud jsou označeny dvě odpovědi, terč se považuje za neurčený.

Hodnocení: za každý neurčený terč **1 trestná minuta**.

Terčový úsek může být nahrazen praktickým úkolem: požárnickým kuželníkem, sestříknutím plechovek pomocí džberové stříkačky apod. Za nesplnění úkolu **10 trestných minut**.

Ve variantě závodu MSTO je stanoviště označeno názvem a číslem stanoviště a je zde umístěno pět terčů. Navíc je zde umístěn „lampion a kleštičky“ které se používají při orientačních závodech. Hlídká při doběhnutí na kontrolu označí kleštičkami v startovním průkaze políčko u příslušné kontroly (toto platí i pro všechny další terčové úseky) a dál průkaz vyplňuje podle předchozího odstavce.

i. houby:

Na trati je rozmístěno **5 poznávacích terčů**, na kterých jsou vyobrazeny jedlé, nejedlé a jedovaté houby běžně rostoucí v našich lesích či na loukách. Terče vybírá hlavní rozhodčí z připraveného souboru otázek.

Úsek je v terénu řádně vyznačen na začátku: **číslem kontroly, Začátek úseku Houby** a na konci: **Konec úseku Houby**.

Na terči je vyobrazena houba a čtyři možnosti odpovědi **a, b, c, d**. Hlídka musí terč správně určit a správnou odpověď vyznačit křížkem do startovního průkazu. Pokud jsou vyznačeny dvě odpovědi, terč se považuje za neurčený.

Hodnocení: za každý neurčený terč **1 trestná minuta**.

Ve variantě závodu MSTO je stanoviště označeno názvem a číslem stanoviště a je zde umístěno pět terčů. Navíc je zde umístěn „lampion a kleštičky“ které se používají při orientačních závodech. Hlídka při doběhnutí na kontrolu označí kleštičkami v startovním průkaze políčko u příslušné kontroly (toto platí i pro všechny další terčové úseky) a dál průkaz vyplňuje podle předchozího odstavce.

ORGANIZACE A VYHODNOCENÍ ZÁVODU:

1. Propozice závodu:

Organizátor pověřený pořádáním závodu je povinen zpracovat propozice, které jsou závazné pro všechny účastníky závodu. Účastníci jsou povinni tyto propozice přesně dodržovat a řídit se jimi. Propozice nesmí být v žádném případě v rozporu se soutěžním řádem STO.

Organizátor je povinen zaslat propozice a rozpočet postupových soutěží nejméně 1 měsíc před konáním na adresu předsedy Rady pro práci s mládeží.

2. Obsah propozic:

1. Základní údaje:

- název, druh a označení závodu
- pořadatel (kdo vypisuje závod)
- kdo byl pověřen pořádáním
- datum, čas a místo konání
- složení organizačního štábu
- čas a místo prezentace včetně potřebných dokladů
- údaje o dopravě (trasa) a ubytování
- adresa a termín pro podání přihlášek

2. technická ustanovení:

- postupový klíč
- počet a druh soutěžních disciplín a délka trati
- časový harmonogram
- schématický plán (a může být i profil trati)

3. Přihlášky:

Přihlášky se podávají v termínu stanoveném pořadatelem závodu. Přihlášku podává vysílající organizace, která ji stvrdí svým razítkem a podpisem. Na základě přihlášek pořadatel zajistí vše potřebné k zdárnému průběhu závodu.

4. Prezentace:

Vedoucí výpravy je povinen předložit všechny doklady požadované propozicemi závodu ve stanoveném čase a na určeném místě.

5. Startovní pořadí:

Technická komise provede rozlosování startovního pořadí hlídek, se kterým seznámí všechny vedoucí výprav tak, aby oni mohli řádně seznámit svá družstva – hlídky. Není přípustná účast opožděně přihlášených soutěžících. Startovní pořadí musí být vypracováno ve startovní listině.

6. Startovní listina:

Startovní listina musí mít tyto údaje:

- označení závodu, místo a datum konání
- název kategorie, označení a délku trasy (pokud je více tras)
- (barva startovních čísel – pokud jsou barevně rozlišena)
- jméno a příjmení soutěžících
- startovní číslo
- označení organizace, za niž startuje
- startovní čas
- podpis technického ředitele a hlavního rozhodčího

7. Povinnosti vysílající organizace

Vysílající organizace je povinna určit vedoucího výpravy.

8. Práva a povinnosti vedoucího výpravy:

- má právo dotazovat se a žádat odpověď od vedoucích funkcionářů závodu a podávat protesty.

- podrobně znát řád a pravidla STO, propozice a organizaci závodu
- je povinen mít všechny požadované dokumenty a kdykoliv je předložit
- informovat závodníky o programu a pokynech organizátorů
- zajistit včasný nástup závodníků
- dbát na bezpečnost a kázeň závodníků před startem
- má právo z vážných důvodů kdykoliv odvolat ze soutěže své závodníky
- zodpovídá v plném rozsahu za své závodníky
- **svým chováním jít vždy svým svěřencům příkladem.**

9. Práva a povinnosti závodníků:

- být řádně seznámen s tratí, značením tratě, nástrahami a časovým harmonogramem závodu
- je povinen plnit příkazy pořadatelů a rozhodčích, zúčastnit se zahájení, rozpravy a ukončení závodu
- při doběhnutí na stanoviště se postavit do pozoru a řádně se ohlásit vedoucímu stanoviště, např.: **Pane rozhodčí (kamaráde rozhodčí), hlídka č. X ve složení Y, Z se dostavila k plnění úkolu.** Poté mu předá startovní průkaz a na jeho pokyn začíná plnit soutěžní úkol.

10. Řídící orgány soutěže:

Organizační výbor: jeho úkolem je náležitá kontrola průběhu závodu a kontrola řádného zabezpečení stanovišť dle pravidel STO. Kontrola vedení předepsané dokumentace, propozic závodu a rozpočtu závodu.

Sportovně – technická komise (dále jen STK): tvoří ji technický ředitel závodu, hlavní rozhodčí, traťový komisař, vedoucí organizačního štábu a vedoucí výpočetního střediska. Dbá na dodržování pravidel STO a regulérnost závodu.

Rozhoduje: - odvolání, přerušování, odložení závodu, nebo přeložení tratě

- povoluje a zakazuje vstup na trať
- rozhoduje o případných změnách
- vede rozpravu ve sporných otázkách s pravidly TOM
- nařídí příslušná opatření k odstranění vzniklých závad
- s konečnou platností rozhodovat o podaných protestech
- schvalovat výsledkovou listinu
- vypracovat závěrečnou zprávu pro RDM AVZO TSC ČR, nebo tím někoho pověřit

Sbor rozhodčích: sbor rozhodčích deleguje vyhlášovatel a na oblastní a republikové závody deleguje RDM po projednání s pořadatelem závodu.

11. Hlavní funkcionáři závodu:

Technický ředitel: řídí a kontroluje práci všech funkcionářů zajištění stanovišť po technické stránce. Svolává a řídí porady STK vedoucích delegací a rozhodčích. Přebírá veškerou zodpovědnost za plynulý průběh závodu. Podepisuje startovní a výsledkovou listinu, protokol o závodě. Případné protesty řeší s hlavním rozhodčím a funkcí, které protest náleží. Proškoluje rozhodčí a veškerý personál zajišťující zdárný průběh závodu. Je povinen nejpozději do 14 dnů po skončení závodu zaslat RDM zprávu a veškeré ostatní dokumenty (zaslat předsedovi RDM AVZO).

Hlavní rozhodčí: je zástupcem technického ředitele (při jeho zaneprázdněnosti). Od provedení prezentace řídí činnost rozhodčích. Rozděluje rozhodčím stanoviště (určuje, který bude vedoucím stanoviště) a zodpovídá za ně. Prověřuje vybavenost stanovišť a jejich zabezpečení. Odpovídá za zpracování výsledků a podepisuje startovní a výsledkovou listinu a protokol o závodě.

Vedoucí organizačního štábu: zajišťuje řádný průběh závodu po stránce ubytování, stravování a veškerých věcí s tím spojených. Je povinen nejpozději 14 dní před konáním akce zaslat předsedovi RDM AVZO rozpočet akce a nejpozději do 14 dní po skončení závodu zaslat vyúčtování témuž.

Vedoucí výpočetního střediska: má právo k sobě přibrat potřebný počet spolupracovníků pro řádný a plynulý průběh vyhodnocování údajů ve startovních průkazech a po dohodě s tech. ředitelem závodu je delegovat do svého týmu. Je povinen dodržovat soutěžní řád STO.

Trat'ový komisař: zajišťuje řádný výběr, značení a délku tratě za které zodpovídá. Předkládá a konzultuje s technickým ředitelem a hlavním rozhodčím.

12. Celkové hodnocení:

Vyhlášení výsledků: po zveřejnění výsledků všech kategorií do 30 minut má právo vedoucí každé výpravy podat písemný protest proti vyhlášení všech výsledků závodu. Vedoucí výpravy zaplatí poplatek 100,- Kč a protest musí STK přijmout. Při oprávněném protestu bude poplatek vrácen a protest řádně vysvětlen, o čemž se provede písemné vyjádření s vyřešením a odpovědný funkcionář jej zašle předsedovi RDM AVZO s ostatními dokumenty.

Hodnocení: Každá vítězná hlídka v republikovém finále, v kategorii v níž soutěží víc jak 4 hlídky za AVZO získává titul: „**Mistr AVZO TŠČ ČR v STO**“.

Putovní pohár: nejúspěšnější výprava závodníků, obdrží na republikovém finále STO (pokud bude pro příslušný ročník závodu vyhlášen) „**Putovní pohár STO**“.

Hodnocení: - 1. místo v kategorii – 5 bodů

- 2. místo v kategorii – 4 bodů
- 3. místo v kategorii – 3 body
- 4. místo v kategorii – 2 body
- 5. místo v kategorii – 1 bod

Po součtu dosažených bodů v soutěžních kategoriích, získává výprava s nejvíce body „**Putovní pohár STO**“ a sním i titul: „**Mistr AVZO TŠČ ČR v družstvech**“.

Na základě dlouholetých zkušeností se závoděním, přípravou a organizací soutěží zpracoval: Petr Vyky Vykoukal

Tento soutěžní řád Sportovně Turistické olympiády byl projednán a schválen RDM AVZO TŠČ ČR dne 20.09.2025 na republikovém finále STO v Milovicích. Vstupuje v platnost po schválení Výkonným Výborem AVZO TŠČ ČR a zveřejněním na webových stránkách AVZO TŠČ ČR.

Upraveno: září 2025.